

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget ændrer betingelserne for valgbarhed ved og valgret til kommunale valg, idet udenlandske statsborgeres valgbarhed og valgret ophæves.

Ved en lovændring i 1977 fik statsborgere fra de øvrige nordiske lande tillagt valgret og valgbarhed til de kommunale råd, jf. lov nr. 202 af 18. maj 1977 (se Folketingstidende 1976-77, forhandlingerne sp. 286, 1318, 3340, 3773, tillæg A sp. 671, tillæg B sp. 239 og tillæg C sp. 169), og ved en lovændring i 1981 har også andre personer, der ikke har danske indfødsret, fået tillagt valgret og valgbarhed ved de kommunale valg, hvis de ud over at opfylde de almindelige betingelser for valgret til de kommunale råd har haft ophold i riget i de sidste 3 år forud for valget, jf. lov nr. 143 af 30. marts 1981 (se Folketingstidende 1980-81, forhandlingerne sp. 4040, 4941, 7489, 8423, tillæg A sp. 2501, tillæg B sp. 457, 515 og tillæg C sp. 417).

Forslagsstillerne finder, at et af værktøjerne til at sikre den danske befolknings selvbestemmelsesret er at afskaffe valgret og valgbarhed for udlændinge. Fremskridtspartiet har tidligere givet udtryk for ønsker om at ophæve reglerne om udlændinges valgret og valgbarhed. Med dette lovforslag banes vejen for, at danskerne kan genvinde noget af de senere års tabte suverænitet.

Ved lovforslaget er sikret, at finske, islandske, norske og svenske statsborgere, der har fast bopæl i kommunen og har haft fast bopæl i riget i de sidste 3 år forud for valget, fortsat har stemmeret ved de kommunale valg. Den foreslåede ændring svarer herved til L 202 af 18. maj 1977. Via L 202 fik nordiske statsborgere stemmeret ved kommunale valg.

Danmark har ikke på nuværende tidspunkt indgået internationale aftaler, der pålægger os at tildele ikke-nordiske statsborgere valgret og valgbarhed.

Det er overalt i verden og i næsten alle europæiske lande en selvfølge, at kun det enkelte lands egne statsborgere har valgret og valgbarhed såvel ved nationale som ved kommunale valg. Uden for Europa forekommer der formentlig ikke i noget land regler, der svarer til de danske og de tilsvarende norske og svenske regler.

Der mangler således i høj grad dokumentation og erfaring for, hvilke virkninger det kan have at overlade så vigtige politiske afgørelser, som udøvelse af valgret og valgbarhed er udtryk for, til andre end landets egne statsborgere.

I mange af landets kommuner hviler den politiske ledelse på et snævert politisk flertal. I disse kommuner er det realistisk at forvente, at grupper af udenlandske statsborgere, der ikke nødvendigvis har fælles målsætninger med deres danske bysbørn, kan organisere sig og opnå en uforholdsmæssig stor lokalpolitisk indflydelse og særlige fordele ved at virke som tungen på vægtskålen, når de politiske afgørelser skal træffes. I mange tilfælde er der endda tale om udenlandske vælgere, der har bevaret valgret og valgbarhed i deres eget land.

Herved vil det kunne forekomme, at et lille mindretal af ikkedanske statsborgere opnår uforholdsmæssig stor indflydelse ikke kun på valget af borgmester, ansættelse af kommunalt personale m.v., men generelt i alle kommunale anliggender. Dette kan vise sig at blive en utilsigtet, tidsindstillet bombe i det danske kommunale selvstyre. Det er bestemt ikke en ønskelig eller rimelig udvikling. Tværtimod, det er et farligt eksperiment med demokratiet.

Ved de kommunale valg den 16. november 1993 deltog et betydeligt antal udenlandske statsborgere for første gang i udpegningen af danske kommunalbestyrelser og amtsråd. I Københavns Kommune, i de øvrige storkøbenhavnske kommuner og andre steder i landet var koncentrationen af udlændinge så markant, at der var lavet særlige indvandrerlister med det erklærede formål at varetage udlændingenes interesser. Men også gennem de eksisterende politiske partier kunne ikkedanske statsborgere søge opstilling og opnå valg til de kommunale råd.

Under udvalgsbehandlingen af nærværende lovforslag er det hensigten at indhente oplysninger, der kan give indtryk af udlændingenes indflydelse på og repræsentation i danske kommunalbestyrelser. Det kan oplyses, at der allerede ved kommunalvalget i 1989 var 77.353 udenlandske vælgere, og der var mere end 99.000 personer uden dansk statsborgerskab,